

BẢN TIN TUYÊN TRUYỀN KHUYẾN NÔNG

ẢNH HƯỞNG EL NIÑO TỪ NAY ĐẾN CUỐI NĂM 2026 VÀ KHUYẾN CÁO CHO SẢN XUẤT NÔNG NGHIỆP AN GIANG

Biên soạn: TS. Lê Văn Dũng

Trung tâm Khuyến nông An Giang

Thông điệp chính:

Sản xuất lúa trong điều kiện El Niño phải hành động sớm: xuống giống đúng lịch, quản lý nước đúng giai đoạn, giảm giống - giảm đạm - giảm thuốc, tăng hữu cơ và sức khỏe đất, thăm đồng thường xuyên để giữ năng suất, chất lượng và lợi nhuận bền vững.

QUẢN LÝ
NƯỚC
HIỆU QUẢ

GIẢM ĐẦU VÀO
TĂNG HIỆU QUẢ

NĂNG SUẤT
CHẤT LƯỢNG
BỀN VỮNG

MÔ HÌNH TRÌNH DIỄN
CANH TÁC LÚA THÔNG MINH
THÍCH ỨNG VỚI BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU
VỤ HÈ THU 2025

Tài liệu tổng hợp từ Trung tâm Dự báo KTTV quốc gia, Bộ Nông nghiệp và Môi trường, WMO, FAO, MRC, AccuWeather và Windy.

2. TÁC ĐỘNG EL NIÑO ĐẾN NÔNG NGHIỆP

Góc nhìn FAO, WMO và IPCC

El Niño không chỉ gây khô hạn mà còn làm nắng nóng cực đoan, thiếu nước, stress cây trồng và rủi ro sinh kế nông nghiệp gia tăng.

1 FAO

El Niño có thể dự báo trước nhiều tháng, vì vậy cần hành động sớm để bảo vệ cây trồng, vật nuôi, nguồn nước và sinh kế nông dân.

2 WMO

Nắng nóng cực đoan làm trầm trọng thêm hạn hán, thiếu nước, nguy cơ cháy và rủi ro sản xuất nông nghiệp; cần tăng cường cảnh báo sớm và dịch vụ khí hậu.

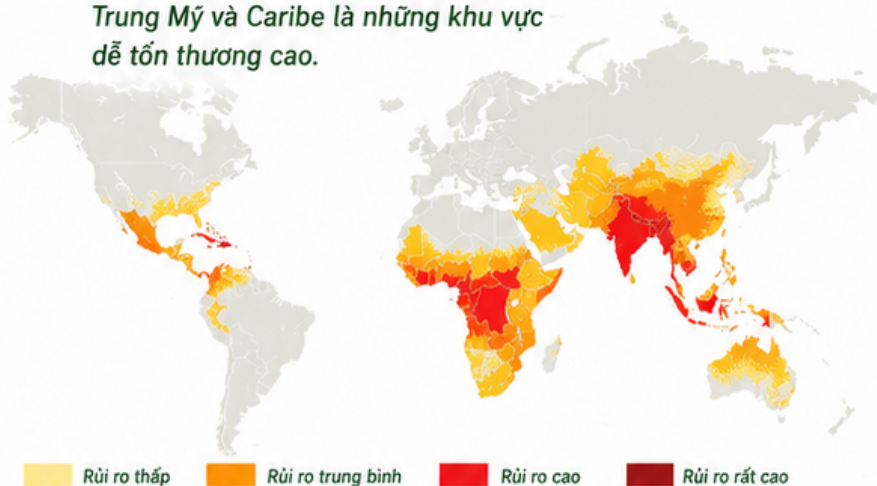
3 IPCC

Tổ hợp nhiệt độ cao + thiếu mưa + ẩm đất thấp làm giảm năng suất cây trồng và gia tăng tổn thương của hệ thống nông nghiệp.

4 ĐIỂM NÓNG RỦI RO

Nam Á, Đông Nam Á, Nam Phi, Sahel, Trung Mỹ và Caribe là những khu vực dễ tổn thương cao.

CÂY TRỒNG

NƯỚC

VẬT NUÔI

HỆ THỐNG LƯƠNG THỰC

5 MƯA LŨ DỊ THƯỜNG CỰC BỘ

Trái ngược với hạn hán ở nhiều nơi, El Niño cũng có thể kích hoạt mưa lớn bất thường, cực bộ và gây lũ lụt ở một số nơi.

El Niño hiện nay diễn ra trên nền nhiệt toàn cầu cao hơn, vì vậy tác động đến nông nghiệp có thể nghiêm trọng hơn trước.

Nguồn tổng hợp: FAO, WMO, IPCC

3. CƠ SỞ DỰ BÁO VÀ NHỮNG NGUỒN THÔNG TIN CẦN THEO DÕI THƯỜNG XUYỀN

Trong điều hành sản xuất nông nghiệp, cần phân biệt giữa dự báo thời tiết ngắn hạn và dự báo khí hậu mùa vụ. AccuWeather, Windy và các mô hình ECMWF, GFS, ICON hữu ích để theo dõi mưa dông, gió, nhiệt độ và xu thế 3-10 ngày. Tuy nhiên, khi ban hành khuyến cáo mùa vụ cấp vùng, cần lấy bản tin của Trung tâm Dự báo KTTV quốc gia, Bộ Nông nghiệp và Môi trường, WMO, FAO và MRC làm căn cứ chính.

Nguồn theo dõi	Giá trị sử dụng	Ứng dụng trong sản xuất
1. Trung tâm Dự báo KTTV quốc gia	Bản tin khí hậu thời hạn mùa, cảnh báo bão/ATNĐ, mưa lớn, nắng nóng	Căn cứ chỉ đạo lịch thời vụ, phòng chống hạn, mưa lớn, đông lạnh
 2. Bộ Nông nghiệp và Môi trường	Cảnh báo sớm El Niño, thiếu hụt nguồn nước, hạn hán và xâm nhập mặn	Điều hành sản xuất, thủy lợi, phòng chống thiên tai và bảo vệ cây trồng
 3. WMO	Theo dõi ENSO, xu thế nhiệt độ và thời tiết cực đoan toàn cầu	Nhận định bối cảnh El Niño và chuẩn bị theo hướng cảnh báo sớm
 4. FAO	Đánh giá rủi ro nông nghiệp, hạn nông nghiệp, stress cây trồng, an ninh lương thực	Xây dựng khuyến cáo kỹ thuật, bảo vệ sinh kế và sản xuất nông nghiệp
 5. MRC	Theo dõi dòng chảy Mekong, dự báo lũ - hạn, mực nước và khô hạn lưu vực	Theo dõi nguồn nước đầu nguồn, điều tiết nước và cảnh báo hạn cho ĐBSCL
 6. AccuWeather, Windy	Tham khảo mưa, nhiệt, gió, mây đối lưu, xu thế thời tiết địa phương ngắn hạn	Hỗ trợ quyết định phun thuốc, bón phân, thu hoạch, bơm tưới trong 1-10 ngày

Thông điệp sử dụng thông tin

- Dùng dự báo ngắn hạn để quyết định công việc theo ngày, tuần
- Dùng dự báo mùa vụ để bố trí lịch thời vụ và nguồn nước
- Luôn kết hợp bản tin chính thống với quan trắc thực tế đồng ruộng

Nguồn tham khảo: NCHMF, Bộ NN&MT, WMO, FAO, MRC, AccuWeather, Windy

4. NHẬN ĐỊNH EL NIÑO VÀ XU THẾ KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN TỪ NAY ĐẾN CUỐI NĂM 2026

- 1 Theo bản tin khí hậu thời hạn mùa tháng 8/2026-01/2027, ENSO đang ở pha El Niño; nhiệt độ mặt nước biển khu vực NINO3.4 giữa tháng 7/2026 cao hơn trung bình nhiều năm khoảng 1,3°C.
- 2 Dự báo El Niño tiếp tục duy trì và có xu hướng mạnh dần; xác suất đạt mức mạnh đến rất mạnh khoảng 90% trong thời kỳ tháng 8-10/2026 và 95% trong thời kỳ tháng 11/2026-01/2027; riêng giai đoạn tháng 10-12/2026 có khả năng rất mạnh với xác suất tới 81%.
- 3 Bộ Nông nghiệp và Môi trường cảnh báo giai đoạn cuối năm 2026 đến đầu năm 2027 lượng mưa có thể giảm 25-50%, kéo theo nguy cơ hạn hán và xâm nhập mặn nghiêm trọng ở nhiều khu vực, trong đó có Đồng bằng sông Cửu Long.

Yếu tố	Xu thế chính	Rủi ro nông nghiệp	Lưu ý cho ĐBSCL/An Giang
 Nhiệt độ	Cao hơn TBNN, El Niño mạnh dần	Stress nhiệt, tăng bốc thoát hơi nước, tăng nhu cầu tưới	Mùa mưa vẫn có ngày nắng nóng; cần giữ nước đúng giai đoạn
 Lượng mưa	Biến động mạnh, phân bố không đều; cuối năm nhiều nơi thấp hơn TBNN	Vừa có nguy cơ úng cục bộ, vừa thiếu ẩm đất	Theo dõi từng tiểu vùng, không chủ quan khi đang mùa mưa
 Bão/ATNĐ	Từ tháng 7-9 xấp xỉ TBNN; cuối năm có xu hướng thấp hơn TBNN theo một số bản tin	Mưa lớn, gió mạnh, đổ ngã, khó thu hoạch	Bảo vệ lúa trổ/chín; thu hoạch né mưa dông
 Nguồn nước Mekong	Cần theo dõi dòng chảy, mực nước, dự báo lũ - hạn	Thiếu nước cuối vụ, xâm nhập mặn vùng hạ lưu	An Giang cần theo dõi mực nước Tân Châu - Châu Đốc, lịch xả/lấy nước

Điểm cần nhớ

- ✓ El Niño mạnh dần từ nay đến cuối năm
- ✓ Mùa mưa nhưng vẫn có nắng nóng và thiếu ẩm đất cục bộ
- ✓ Cuối năm phải chuẩn bị sớm cho nguy cơ thiếu nước và mặn

Nguồn chính: [1], [2], [3], [7]

5. TÁC ĐỘNG DỰ KIẾN ĐẾN SẢN XUẤT LÚA VÙNG ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG VÀ AN GIANG

Đồng bằng sông Cửu Long đang trong mùa mưa nhưng không đồng nghĩa với hết nắng nóng. Đặc điểm đáng lưu ý là mưa dông cục bộ xen kẽ các đợt nắng nóng, ẩm độ cao và bốc thoát hơi nước mạnh. Kiểu thời tiết này làm cây lúa dễ suy yếu, rễ kém, vàng lá sinh lý và tạo điều kiện cho nhiều đối tượng sâu bệnh phát sinh.

Từ cuối năm 2026 sang đầu năm 2027, rủi ro lớn chuyển sang thiếu nước, hạn cục bộ và xâm nhập mặn ở vùng hạ lưu. Vì vậy, cần điều hành thời vụ, nước tưới và kỹ thuật canh tác chủ động ngay từ đầu vụ.

Tác động thường gặp trên đồng ruộng

- Rễ yếu, vàng lá sinh lý
- Tăng nhu cầu tưới và chi phí bơm
- Tăng sâu bệnh trong điều kiện mưa nắng xen kẽ
- Chất lượng lúa hàng hóa dễ giảm nếu thu hoạch gặp mưa

Giai đoạn/vụ lúa	Rủi ro thời tiết - nước	Tác động đến cây lúa	Khuyến cáo ưu tiên
 Hè Thu muộn	Mưa dông, gió mạnh, nắng nóng xen kẽ	Đe nhánh kém, bệnh lá, đổ ngã, khó thu hoạch	Giữ nước hợp lý, giảm đạm, thăm đồng, thu hoạch né mưa
 Thu Đông	Mưa lớn cục bộ, ẩm độ cao, triều/lũ nội đồng	Đạo ôn, cháy bìa lá, lem lép hạt, đổ ngã	Sạ đồng loạt, quản lý nước, phòng bệnh đúng ngưỡng
 Đông Xuân 2026-2027	Thiếu nước cuối vụ, nóng, mặn vùng hạ lưu	Lép hạt, giảm chắc hạt, giảm chất lượng gạo	Xuống giống đúng lịch, ưu tiên giống ngắn ngày, giữ nước làm đồng - trở
 Vùng lúa - tôm/ven biển	Mặn đến sớm, thiếu nước ngọt rửa mặn	Lúa mạ và làm đồng rất mặn cảm mặn	Chỉ xuống giống khi đủ nước ngọt, đo mặn trước khi lấy nước

Nguồn chính: [3], [4], [5], [6]

6. KHUYẾN CÁO KỸ THUẬT CHO CANH TÁC LÚA AN GIANG (PHẦN 1)

1 Điều hành thời vụ theo phương châm né rủi ro khí hậu

Xuống giống tập trung, đồng loạt, đúng lịch của địa phương; không kéo dài thời vụ làm cho giai đoạn làm đồng - trở - vào chắc rơi vào cao điểm khô nóng hoặc thiếu nước.

2 Quản lý nước tiết kiệm nhưng đúng giai đoạn

Giai đoạn mạ - đẻ nhánh có thể giữ nước nông, tưới ngập khô xen kẽ hợp lý để rễ khỏe, tiết kiệm nước và giảm chi phí bơm tưới. Từ làm đồng - trở - phơi màu - vào chắc, tuyệt đối không để ruộng thiếu nước.

3 Sử dụng giống ngắn ngày, chất lượng cao

Ưu tiên giống xác nhận, ngắn ngày, chất lượng cao, phù hợp cơ cấu giống của địa phương và yêu cầu doanh nghiệp liên kết. Không dùng lúa thịt làm giống qua nhiều vụ.

4 Giảm giống - giảm đạm - tăng cân đối dinh dưỡng

Không dùng biện pháp bón thêm đạm để kéo xanh khi cây bị stress. Cần bón cân đối N-P-K, tăng kali, canxi, magie, silic và hữu cơ để cây cứng, rễ khỏe và tăng chống chịu.

Ghi nhớ kỹ thuật

Xuống giống
đúng lịch

Giữ nước
đúng giai đoạn

Giảm đạm,
tăng cân đối

Ưu tiên giống
xác nhận

Nguồn chính: [1], [3], [6], [7]

7. KHUYẾN CÁO KỸ THUẬT CHO CANH TÁC LÚA AN GIANG (PHẦN 2)

1

Quản lý dịch hại theo IPM/IPHM

Thăm đồng thường xuyên, đặc biệt từ đẻ nhánh đến trổ. Chỉ phun thuốc khi đến ngưỡng, đúng đối tượng, đúng thuốc, đúng thời điểm; không phun theo phong trào, không phun lúc nắng gắt hoặc trước mưa lớn.

2

Quản lý rơm rạ, hữu cơ và sức khỏe đất

Không đốt rơm rạ bừa bãi. Khuyến khích thu gom rơm làm nấm, ủ phân hữu cơ, xử lý rơm rạ có thời gian phân hủy hợp lý trước vụ sau. Đất khỏe giúp giữ nước, giữ phân và tăng sức chống chịu của cây lúa.

3

Theo dõi dự báo theo tuần và theo tiểu vùng

Cấp xã, HTX và khuyến nông cộng đồng cần cập nhật thường xuyên mưa, nắng nóng, mực nước, sâu bệnh và lịch thời vụ. Đối với An Giang, cần theo dõi mực nước đầu nguồn, vùng gò cao, vùng cuối kênh và vùng sản xuất 3 vụ để điều tiết nước phù hợp.

4

Khuyến cáo cho nông dân

“ Sản xuất lúa trong điều kiện El Niño phải chủ động từ sớm: xuống giống đúng lịch, giữ nước đúng lúc, bón phân cân đối, giảm giống - giảm đạm - giảm thuốc, tăng hữu cơ, thăm đồng thường xuyên và phòng trừ dịch hại đúng ngưỡng.”

CẢNH BÁO

El Niño gây nắng nóng, thiếu nước, xâm nhập mặn và dịch hại phức tạp. Chủ động ngay từ bây giờ để bảo vệ năng suất và lợi nhuận!

Một số sâu bệnh cần chú ý

1

Rầy nâu

2

Sâu cuốn lá

3

Đạo ôn

4

Cháy bìa lá

5

Khô vằn

6

Lem lép hạt

7

Nhện gié

8

Sâu đòi hại lúa non

Nguồn chính: [4], [5], [6], [7]

8. NHỮNG VIỆC CẦN LÀM NGAY

5 việc nông dân cần làm ngay

1 Theo dõi dự báo thời tiết và lịch thời vụ

2 Không sạ ngoài lịch, không sạ quá dày

3 Giữ nước làm đồng - trở, tháo úng sau mưa lớn

4 Bón cân đối, giảm đạm, tăng K-Ca-Mg-Si-hữu cơ

5 Thăm đồng sớm, xử lý sâu bệnh đúng ngưỡng

5 việc địa phương / HTX cần hỗ trợ

1 Cập nhật bản tin thời tiết, nguồn nước theo tuần

2 Phân vùng diện tích rủi ro hạn, mặn, ngập, sâu bệnh

3 Hướng dẫn quản lý nước theo giai đoạn lúa

4 Tổ chức khuyến nông cộng đồng, tư vấn IPM/IPHM

5 Kết nối HTX - doanh nghiệp, bảo đảm thu hoạch và tiêu thụ

Theo dõi dự báo

Bố trí thời vụ

Quản lý nước

Thăm đồng

Giảm chi phí và giữ lợi nhuận

Chủ động sớm là chìa khóa để giảm rủi ro trong điều kiện El Niño

9. CHỈ ĐẠO SẢN XUẤT NGÀNH NÔNG NGHIỆP VÀ MÔI TRƯỜNG AN GIANG

02 VĂN BẢN CHỈ ĐẠO CỦA NGÀNH NÔNG NGHIỆP

1. Công văn số 2504/TTTV-TTBVTV
ngày 19/6/2026 của Cục Trồng trọt và
Bảo vệ thực vật (Bộ NN&MT)

Tóm tắt nội dung

- Chủ động chỉ đạo sản xuất trồng trọt thích ứng với hiện tượng El Niño năm 2026 ở các tỉnh, thành phía Nam.
- Theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết, nguồn nước và ENSO để xây dựng kế hoạch sản xuất phù hợp.
- Tuân thủ lịch thời vụ, cơ cấu giống, chú trọng quản lý nước hiệu quả; phòng trừ sâu bệnh tổng hợp.
- Tăng cường truyền thông, hướng dẫn kỹ thuật và hỗ trợ nông dân giảm thiểu thiệt hại do hạn, mặn và nắng nóng.

2. Công văn số 7791/SNNMT-CCTTBVTV
ngày 08/7/2026 của Sở Nông nghiệp và
Môi trường An Giang

Tóm tắt nội dung

- Chủ động chỉ đạo sản xuất trồng trọt thích ứng với hiện tượng El Niño năm 2026 trên địa bàn tỉnh An Giang.
- Rà soát lịch thời vụ, cơ cấu giống; điều hành lấy – trữ nước và phòng chống hạn, xâm nhập mặn.
- Hướng dẫn kỹ thuật theo từng giai đoạn, khuyến cáo giảm đầu vào, tăng hữu cơ, quản lý sâu bệnh tổng hợp.
- Đẩy mạnh khuyến nông cộng đồng, theo dõi đồng ruộng và liên kết tiêu thụ nông sản.

1

Mục tiêu chỉ đạo

- ✓ Chủ động phòng ngừa rủi ro nắng nóng, hạn, úng cục bộ và sâu bệnh
- ✓ Tổ chức sản xuất phù hợp nguồn nước và lịch thời vụ
- ✓ Bảo vệ năng suất, chất lượng lúa hàng hóa và sinh kế nông dân

2

Vai trò của Sở NN&MT và Trung tâm Khuyến nông

- ✓ Cập nhật, truyền tải kịp thời bản tin khí tượng thủy văn và cảnh báo El Niño
- ✓ Hướng dẫn kỹ thuật, xây dựng mô hình, tư vấn nông dân và HTX
- ✓ Phối hợp theo dõi nguồn nước, sâu bệnh, điều hành sản xuất theo tiểu vùng

3

Vai trò của địa phương / HTX

- ✓ Rà soát lịch xuống giống, phân vùng rủi ro
- ✓ Tổ chức khuyến nông cộng đồng, theo dõi đồng ruộng, điều tiết nước
- ✓ Kết nối doanh nghiệp để hỗ trợ thu hoạch và tiêu thụ

4

Vai trò của nông dân

- ✓ Tuân thủ lịch thời vụ
- ✓ Giữ nước, bón phân cân đối, giảm đầu vào
- ✓ Thăm đồng thường xuyên, xử lý sâu bệnh đúng ngưỡng

Tỉnh/Sở

Chỉ đạo, ban hành
kế hoạch, chính sách,
bố trí nguồn lực

Trung tâm
Khuyến nông

Truyền thông, hướng dẫn
kỹ thuật, mô hình,
đồng hành cùng cơ sở

Địa phương/
HTX

Triển khai tại cơ sở,
theo dõi, điều hành,
huy động nguồn lực

Nông dân

Thực hiện
đúng kỹ thuật,
theo dõi đồng ruộng

**Phối hợp đồng bộ từ tỉnh đến cơ sở là điều kiện quan trọng
để giảm thiểu thiệt hại do El Niño.**

Tài liệu tổng hợp từ Trung tâm Dự báo KTTV quốc gia, Bộ Nông nghiệp và Môi trường,
WMO, FAO, MRC, AccuWeather và Windy.

10. THÔNGIỆP KẾT LUẬN VÀ TÀI LIỆU THAM KHẢO

“

Sản xuất lúa trong điều kiện El Niño phải chủ động từ sớm: xuống giống đúng lịch, giữ nước đúng lúc, bón phân cân đối, giảm giống - giảm đạm - giảm thuốc, tăng hữu cơ, thăm đồng thường xuyên và phòng trừ dịch hại đúng ngưỡng. Đất khỏe, rễ khỏe, cây lúa khỏe thì mới giảm chi phí, giữ năng suất, giữ chất lượng và tăng lợi nhuận bền vững.”

Tài liệu tham khảo chính

- [1] Trung tâm Dự báo KTTV quốc gia. Bản tin khí hậu thời hạn mùa tháng 8/2026-01/2027.
- [2] WMO. El Niño is forecast to intensify, increasing likelihood of extreme weather. 03/7/2026.
- [3] Bộ Nông nghiệp và Môi trường / VNMHA. Công văn thông tin và cảnh báo sớm về hiện tượng El Niño năm 2026. 17/4/2026.
- [4] Mekong River Commission. Flood and Drought Forecasting.
- [5] Mekong River Commission. Flood and Drought.
- [6] FAO. El Niño is coming. Here is where the risks to agriculture are highest. 22/6/2026.
- [7] Trung tâm Dự báo KTTV quốc gia. Bản tin khí hậu thời hạn mùa tháng 7-12/2026.
- [8] AccuWeather. Dự báo thời tiết Việt Nam - tham khảo ngắn hạn theo địa điểm.
- [9] Windy. Nền tảng tham khảo mô hình dự báo thời tiết, gió, mưa, mây đối lưu.

Ghi chú: Dự báo khí hậu mùa vụ có tính xác suất và cần cập nhật liên tục. Khi dùng để chỉ đạo sản xuất ở cấp xã/HTX, cần kết hợp bản tin chính thống với quan trắc thực tế đồng ruộng, mực nước, độ mặn và tình hình sâu bệnh tại địa phương.

Biên soạn: TS. Lê Văn Dũng - Trung tâm Khuyến nông An Giang
Địa chỉ: 1224 Nguyễn Trung Trực, phường Rạch Giá, tỉnh An Giang
ĐT: 0919468680 | **Email:** lvdung680@gmail.com
Website: khuyennongangiang.com.vn | **Youtube:** @KhuyenNongAnGiang-nm1vl
Zalo OA: Trung Tâm Khuyến Nông An Giang

Đất khỏe - cây lúa khỏe - mùa vụ hiệu quả

